Seferihisar'ın sakin kent göstergeleri açısından sürdürülebilirliği

Seferihisar's sustainability in relation to cittaslow indicators

Çiğdem ÜNAL¹ , Besime YÜCEL² , Fatih KENAR³

^{1,2,3}İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Coğrafya Bölümü, İzmir, Türkiye

ORCID: Ç.Ü. 0000-0003-0515-495X; B.Y. 0000-0002-6450-8626; F.K. 0000-0001-9648-1475

ÖZ

Küreselleşme ve aşırı kentleşme, doğal ve kültürel kaynakların hızla tüketilmesine yol açan bir yaşam tarzını da beraberinde getirmiştir. Kent kimliğinin ve kentli nüfusun yerel ve özgün dinamiklerini tehdit eden bu tektipleştirici yaşam tarzına alternatif olarak; doğal, tarihi ve kültürel bileşenlerin korunduğu ve sürdürülebilir bir biçimde gelecek nesillere aktarıldığı yeni yaşam tarzlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Her ne kadar hiçbir şekilde küreselleşmenin önüne geçmek mümkün değilse de, yerelleşmenin ön planda olduğu bir yaşam tarzı benimsenerek, küreselleşmenin olumsuz etkilerini minimize etmek mümkündür. Bu bağlamda kentin yerel kimliğini korumak ve kentli nüfusun yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla 1999 yılında İtalya'da ortaya çıkan Cittaslow hareketine olan katılım dünyada her geçen gün artmaktadır. Bu hareket turizm başta olmak üzere yerel özellikleri koruyarak sürdürülebilir kalkınma ve kent ruhunun korunması gerektiğini savunmaktadır. Sakin şehir olarak tanımlanan bu hareketin içerisinde yer alabilmek için kentlerin bazı kriterleri taşıması gerekmektedir. Sakin kent hareketi göstergeleri; çevre politikaları, alt yapı politikaları, kentsel yaşam kalitesini artırıcı teknolojiler ve araçlar, tarım- turistik-esnaf politikaları, slowfood faaliyetlerine ve projelerine destek, misafirperverlik, farkındalık ve eğitim, sosyal uyumdur. Sakin kentin özellikleri 8 ana başlık altında toplanmış 72 kriterden meydana gelmektedir. Cittaslow üyesi olabilmek için nüfusun 50.000 altında olması, belirlenen kriterler üzerinden en az 50 ve üzeri puan almak ve kriterlerin yarısını sağlamak gereklidir. Günümüzde dünya genelinde 30 ülkede 252 kentin bu harekete üyeliği bulunmaktadır. Türkiye'de 17 kent bu hareket içerisinde yer almaktadır. Seferihisar bu harekete katılan ilk kenttir ve bu nedenle ülkenin sakin şehir başkenti olarak kabul edilmektedir. 2009 yılında sakin kent unvanını almaya hak kazanan Seferihisar, Ege Bölgesi'nin İzmir ili sınırları içerisinde yer alan ve önemli ölçüde yerel kimliğini koruyan bir kıyı şehridir. Yavaş şehir kapsamında kentte yöresel organik tarımın yapılması, sivil mimarinin korunması, alternatif enerji kaynaklarının kullanımı, turizm ve istihdamın geliştirilmesi gibi çok çeşitli alanlarda bir dizi proje ve çalışma yürütülmektedir. Bu gelişmelere paralel olarak kent nüfusu da kademeli olarak artış göstermiştir.

Bu çalışmanın amacı Seferihisar'ın sakin kent göstergelerine göre hangi koşulları sağladığı, sakin kent olduktan sonra meydana gelen değişimleri, sürdürülebilir kentleşme göstergeleriyle nasıl uyum sağladığını ortaya koymaktır.

Çalışmayı yaparken literatür taraması ve saha çalışması yöntemlerinden yararlanılmıştır. Seferihisar'ın nüfusu 2009 yılında 28.603 iken 2018 yılında 43.546 nüfusa ulaşmıştır. Bugünkü verilere göre 50 bin kriterini sağlamasına rağmen nüfus artışı bu oranda artmaya devam ederse sakin kent olma özelliğini kaybedebilir. Sakin kent göstergelerine sadık kalındığı takdirde sürdürülebilirliğin devam edeceğini göstermektedir. Son yıllardaki tarım, mera ve orman alanlarında meydana gelen azalma bu konudaki sürdürülebilirliğin aksadığını göstermektedir.

Araştırmanın sonucuna göre; Seferihisar'ın nüfus kriterinin aşılmasını önleyici tedbirlerin alınması ve doğal kaynakların korunmasında ciddi çalışmaların yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yavaş Şehir, Seferihisar, Göstergeler, Yerelleşme, Sürdürülebilir Kentleşme.

ABSTRACT

Globalization and increasing urbanization have ushered in lifestyles that enable the rapid depletion of natural and cultural resources. As an alternative to this uniformizing lifestyle, which threatens the local dynamics of urban identity and populations, a need is identified for new lifestyles that preserve and transfer natural, historical, and cultural components to future generations in a sustainable manner. Although it is not possible to prevent globalization, its negative effects can be minimized through the adoption of a lifestyle wherein localization is at the forefront. Participation in the Cittaslow movement, which emerged in Italy in 1999 to protect local urban identities and to improve the quality of life in the urban population, is growing daily across the world.

Başvuru/Submitted: 30.03.2019 **Kabul/Accepted:** 14.05.2019

Sorumlu yazar/Corresponding author: Çiğdem ÜNAL / cigdem.unal@ikc.edu.tr

Atıf/Citation: Unal, C., Yucel, B., Kenar, F. (2019). Seferihisar'ın sakin kent göstergeleri açısından sürdürülebilirliği. B. Gonencgil, T. A. Ertek, I. Akova ve E. Elbasi (Ed.), 1st Istanbul International Geography Congress Proceedings Book (s. 291-299) içinde. İstanbul, Türkiye: Istanbul University Press.
https://doi.org/10.26650/PB/PS12.2019.002.028

This movement and organization promotes sustainable development and the preservation of a city's spirit as part of preserving local characteristics, particularly with respect to tourism. To participate in Cittaslow, cities must meet certain criteria related to environmental policies, infrastructure policies, and technologies and tools to improve the quality of urban life, agriculture–tourism–craftsmen policies, support for slow food activities and projects, hospitality, awareness and education, and social adaptation and partnerships. Cittaslow has 72 criteria grouped under eight main topics. To become a Cittaslow member, an urban population must be below 50,000 and must meet half of the criteria specified. At present, 252 cities in 30 countries are members of the movement, 17 of which are located in Turkey. In 2009, Seferihisar became the first Turkish town to participate in Cittaslow; consequently, it is considered the Cittaslow capital of the country. Seferihisar is located in İzmir Province, within the Aegean Region, and is a coastal district that has significantly preserved its local identity. A series of Cittaslow-related projects and studies have been carried out in various areas of Seferihisar, such as local organic farming, the conservation of civil architecture, the use of alternative energy sources, the promotion of tourism, and the development of employment. In parallel with these developments, the urban population has gradually increased.

This study aims to determine how far Seferihisar meets the Cittaslow conditions according to its residents, indicating how it fits with sustainable urbanization indicators.

A literature survey and field study methods were used. Seferihisar's population increased from 28,603 in 2009 to 43,546 in 2018. If the population continues to grow at this rate, Seferihisar may exceed the maximum population for qualifying as a Cittaslow city. However, the attained sustainability will continue if the district remains steadfast. The decrease in areas devoted to agriculture, pasture, and forest in recent years shows that sustainability has been disrupted. Based on the results of the research, measures should be taken to prevent Seferihisar from surpassing the Cittaslow population criterion, and serious efforts should directed toward the protection of natural resources.

Keywords: Slow City, Seferihisar, Indicators, Localization, Sustainable Urbanization.

1. GİRİŞ

Sakin Kent (Cittaslow) hareketi 1999 yılında Greve in Chianti'nin eski belediye başkanı Paolo Saturnini'nin vizyonu doğrultusunda ortaya çıkmıştır. Paolo Saturnini yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla kentlerin kendilerini değerlendirmelerini ve farklı bir kalkınma modeli ortaya koymaları fikrini ulusal boyuta taşımıştır. İdealleri kısa zamanda başka belediye başkanları ve Slow Food başkanı Carlo Petrini tarafından benimsenmiştir. Günümüzde otuz ülkede 252 üyeye yayılan Cittaslow hareketinin amacı Slow Food felsefesini kentsel boyuta taşımaktır (<http://cittaslowturkiye.org/#cittaslow>). İlk kurulduğunda 59 olan bu kriterler 2013 yılında Uluslararası Bilim Komitesi tarafından yapılan bir çalışmayla güncellenmiş ve sayısı 72'ye çıkmıştır. Kriterler; Çevre Politikaları, Altyapı Politikaları, Kentsel Yaşam Kalitesini Artırıcı Teknolojiler ve Araçlar, Yerel Üretimi Korumak, Misafirperverlik, Farkındalık, SlowFood Faaliyetlerine ve Projelerine Destek ve Özel Koşulları içeren 72 maddeden oluşmaktadır. Üyelik için başvuru yapan kentin 50 bin nüfusun altında olması ve belirlenen bu kriterler üzerinden yapılacak puanlama neticesinde en az 50 puan almış olması veya kriterlerden en az %50'sini gerçekleştirmiş olması gerekir (Keskin, 2012: 91).

Cittaslow üyeliklerine bakıldığında dünyada Cittaslow'un doğduğu yer olan İtalya 84 üyelikle birinci sırada bulunmaktadır. İtalya'yı Polonya (30) ve Almanya (20) takip etmektedir.

Temelinde sürdürülebilir kalkınma ve kent ruhunun korunması gerektiğini savunan bu hareketin Türkiye'den 17 üyesi bulunmaktadır. Seferihisar, Türkiye'nin ilk sakin kenti olması nedeniyle ayrı bir yere sahiptir. 28 Kasım 2009 tarihinde, Dünyanın 129. yavaş şehri olarak seçilen Seferihisar, küreselleşmenin kentleri aynılaştırmasına ve özelliklerini yok etmesine karşı çıkan birliğin belirlediği kriterleri yerine getirerek Türkiye'nin ilk Cittaslow unvanını almıştır (Ünal, 2016: 24). İzmir'in güneybatısında yer alan ilçenin nüfusu (2018) 43.546 kişi olup, yaklaşık üç bin yıllık tarihi bir geçmişe sahiptir.

Seferihisar'ın 2009 yılında Cittaslow ağına katılmasıyla birlikte, Türkiye'de yavaş şehir hareketi başlamış ve Türkiye Cittaslow Koordinatörlüğü kurulmuştur (Ünal ve Zavalı, 2016: 903). Cittaslow hareketini benimseyen belediyeler gelecek nesillere aktarmak için doğal ve kültürel değerleri koruma altına almanın yanı sıra sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması ve bölgesel ekonominin gelişmesine katkı sağlamaktadır (Ongun, vd., 2017: 148-150).

Logosu turuncu renkli ve kabuğunu üzerinde şehri taşıyan salyangozun temsil ettiği felsefe sakinlik ve yavaşlıktır (Günarhan, S. A. 2010: 34). Sakin şehir felsefesinin temelinde mümkün olduğunca sadelik yatmaktadır (Yurtseven vd., 2010: 40).

Grafik 1: Seferihisar'ın (2007-2018) Nüfusu

Kaynak: <https://www.nufusu.com>

Bu çalışmanın amacı; yaklaşık 10 yıldır sakin kent unvanını alan Seferihisar, sakin kent göstergeleri açısından ele alındığında hangi koşulları yerine getirmiştir ve getirmeye devam etmektedir. Sakin kent olduktan sonra ortaya çıkan değişimler, sürdürülebilirliği hangi yönde etkilemektedir? Gerçekleştirilen projeler, kentin sürdürülebilirliğini sağlayacak düzeyde midir? gibi sorulara cevap aramaktır. Araştırmamızın veri kaynaklarını Seferihisar'ın sakin kent göstergeleri oluşturmaktadır.

2. SAKİN KENT GÖSTERGELERİ ve SEFERİHİSAR

Sakin kent hareketi göstergeleri sekiz ana başlık altında toplanmış 72 kriterden oluşmaktadır (Şekil 1)

Çevre politikalarını kapsayan kriterler içerisinde; Kentsel ve özel atıkların sınıflandırılarak toplanmasının desteklenmesi ve bu uygulamanın yaygınlaşmasını sağlayacak planların yapılması. Evsel ve endüstriyel atıkların geri dönüşümünün desteklenmesi ve yaygınlaştırılması gibi maddeler yer almaktadır (Yurtseven, vd., 2010:42).

Şekil 1: Sakin Kent (Citta Slow) Göstergeleri

Alt yapı politikaları; Tarihi mekânların, merkezi kayıt altına alınmış binaların ve yüksek kültürel değeri olan nesnelerin koruma planlarının yapılması. Taşıt güvenliği ve trafik akışının sağlanması. Okullara ulaşımın kolaylaştırılması ve kamu binalarıyla bağlantının sağlanması için bisiklet yollarının yapılması. Yeşil alanların oluşturulması ve hizmet alt yapılarının bulunması (oyun alanları, birbirleriyle birleşen yeşil alanlar vb (berwick-ciDaslow.org.uk). Seferihisar'da çevre ve altyapı politikaları kapsamında yapılanlar değerlendirildiğinde;

Yavaş şehirlerin ana kriterlerinin başında gelen “çevresel göstergeler” açısından değerlendirildiğinde; Seferihisar’da kanalizasyon ve atık su arıtma tesislerinin olması, çevre politikası açısından en önemli kriter olarak değerlendirilmiştir. Güneş enerjili aydınlatmanın kullanıldığı caddelerde kaldırımlar genişletilmiş trafik azaltılmaya çalışılmıştır. Güvenli ve düzenli trafik akışı sağlamak ve araç trafiğini azaltmak amacıyla, bisiklet ve fayton yolları düzenlenmiştir. Temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasına ve enerji tasarrufuna yönelik projeler hazırlanmış, tarihi mekânlar ve/veya kültürel ve tarihi değer çalışmalarının geliştirilmesi yönelik planlar oluşturulmuştur. Reklam grafikleri, panolar ve trafik işaretleri düzenlenmesi yapılmıştır.

Bölgede düzenli katı atık sahaları İBB tarafından işletilmekte ve Seferihisar katı atıkları bu sahalarda depolanmaktadır. Seferihisar Belediyesi’nin de, katı atıklardan enerji elde etmek adına biyogaz tesisi kurulumu için İBB’ne destek olması ve kurulacak tesislerden üretilen enerji ile şebeke elektriğine olan bağımlılığın azaltılması amaçlanmaktadır. Seferihisar Belediyesi; iklimlendirme, ısıtma ve aydınlatma amacıyla kullanılan elektrik ihtiyacını güneşten karşılamayı ve bu sayede yılda 125.000 TL elektrik tasarrufu sağlamayı amaçlayan projeler üzerinde çalışmaktadır.

Fotoğraf 1: Yavaş şehir hareketinin kriterlerini gerçekleştirmeye yönelik öncelikle merkezde bulunan binaların birbiriyle uyumlu renklerde boyandığını, çanak antenlerin merkezi sistemle çatılardan toplandığı, binaların birbiriyle uyumlu ve estetik hale getirildiği tespit edilmiştir.

Kentsel Yaşam Kalitesini Artırıcı Teknolojiler ve Araçlar; Kentsel yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik bazı tedbirlerin yer aldığı başlıkta, biyo-mimari konusunda kent içinde bir ofis kurulması, halkın teşvik edilmesi, bilgilendirilmesi ve iyi uygulamaların gerçekleştirilebilmesi için eğitim programlarının düzenlenmesi. Yeni teknolojilerin kullanılması ile halka alternatif hizmet götürme yollarının belirlenmesi, yeni tekniklerle sunulan hizmetlere ulaşma konusunda kullanıcılara gerekli eğitimlerin verilmesi bu bölümde yer alan diğer maddelerden bazılarıdır (Şahin & Kutlu, 2014: 59).

Fotoğraf 2: Yavaş şehir hareketinin kriterlerine uygun olarak kentte yenilenebilir enerjinin kullanımına önem verildiği tespit edilmiştir.

“Hem karbon salınımına hem de gürültü kirliliğine karşı bisiklet kullanımını arttırmak amacıyla “Bisiklet istasyonları” ile halkın bisiklet kiralayabilme olanağı yaratılmıştır. “Güneş enerjisi ile çalışan bisiklet kullanımının artırılması çalışmaları yürütülmektedir. Tıbbi yardım merkezleri ve kamusal alanlar, engellilerin erişebileceği şekilde planlanmış bu bireylerin teknolojiye erişimin sağlanması kolaylaştırılmıştır. Seferihisar’da başta Sığacık kale içi olmak üzere farklı mekânlarda yayalaştırma, sokakları daha sağlıklı hale getirme, yenileme gibi çalışmalar aralıksız devam etmektedir.

Seferihisar Belediyesi, kamusal mekânlar üzerinde de en fazla çalışma yürüten şehirlerden birisidir. Sakin Kent kriterleri doğrultusunda kamusal mekânlara yönelik yapılan çalışmaların başında ise özellikle yerel üreticiler için yapılan düzenlemelerin geldiği görülmektedir. Sığacık Peyzaj Projesi gibi tarihi mekânların geliştirilmesi ve ıslah edilmesi için planlar hayata geçirilmiştir. Sığacık Kalesi geçirdiği dönüşümle beraber kültürel aktivitelere ev sahipliği yaparken, kale içinde yerel üretici pazarı da yer almıştır

Tarım-Turistik-Esnaf Politikaları; Organik tarımın geliştirilmesi ve tanıtılması için gerekli planların yapılması. Yok olma tehlikesinde olan el sanatlarının korunmasına yönelik *New Concepts in Tourism Geography* “Cittaslow” and “Slow Tourism” programların geliştirilmesi. Kaybolma tehlikesinde bulunan geleneksel mesleklerin korunması. Yavaş Yemek (Slow Food) işbirliğiyle, okulların yemek hizmetlerinde organik, yerel ve özgün ürünlerin kullanılması. Ortadan kalkmakta olan el sanatlarının korunmasına yönelik programların geliştirilmesi. Bitme tehlikesinde bulunan geleneksel mesleklerin korunması. (winchester.gov.uk) gibi göstergelerden oluşmaktadır.

Tarımda GDO’nun kullanımı yasaklanmıştır. Pazar konusunda çok geniş kitlelere ulaşan Seferihisar internet aracılığıyla da pazarlama faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Buna göre, internet adresi aracılığıyla e-satış kapsamında organik pazarda sergilenen ürünlerin satışı yapılmaktadır (seferipazar.com, 2017). Seferihisar’da, Belediye ve Buğday Derneği işbirliği ile açılmış olan %100 doğal ekolojik pazar, cumartesi günleri halka hizmet vermektedir. Seferihisar’daki bu pazar, Türkiye’nin en çevreci, en sosyal-kültürel, en yerel ve en ucuz pazarı olmayı hedeflemektedir. Bu proje sadece organik tarıma değil yerel ekonomilere ve küçük ölçekli üreticilere de öncelik veren bir proje olmayı hedeflemektedir.

Seferihisar’da; tarım ve balıkçılık, turizm, kadın girişimciliği, ulaşım, altyapı, sinema, spor, yenilenebilir enerji ve gayrimenkul gibi alanlarda gerçekleştirilen veya hedeflenen çok sayıda kamusal veya özel proje olduğu görülmektedir. Seferihisar’da organik pazarların kurulmasıyla beraber kadın pazarcılarının sayısının arttığı ve kadın pazarcılarının yanlarında eleman çalıştırmaya başladıkları da gözlemlenmiştir. İlçede Tepecik Mahallesinde Seferihisar’ın Geleneksel Mutfağı ve Ulaşım Mahallesinde Kadın Emeği Evi gibi birçok binanın yenileme çalışmaları tamamlanarak vatandaşların kullanımına hazır hale getirilmiştir.

SlowFood Faaliyetlerine ve Projelerine Destek; Yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan ürünlere yönelik olarak projelerin tasarlanması, Slow-Food tarafından korumaya alınan yerel nitelikli ürünlerin ve geleneksel beslenme alışkanlıklarının, eğitim programlarında, restoranlarda, okul kantinlerinde kullanılarak korunmasının sağlanması, yerli ürün üretiminin desteklenmesi gibi maddeler yer almaktadır (cittaslow.org).

Yavaş yemek hareketi zaman içinde yaygınlaşıp kentlerin planlamasında ve tasarımında uluslararası bir ağ haline gelmiştir (Miele, 2008: 136).

İlçede her geçen yıl organik ve yarı organik restoranların sayısı hızla artmaktadır. Organik tarım projeleri desteklenmekte, geleneksel yöntemlerle yürütülen tarımsal faaliyetlerin sebep olduğu çevre kirliliğinin azaltılması ve doğal dengenin korunması için organik tarımın yaygınlaştırılmasının öneminin vurgulandığı toplantılara sık sık yer verilmektedir.

Fotoğraf 3: Seferihisar ilçesinde gelen ziyaretçilerin yöresel lezzetleri tadabilecekleri dükkanlar bulunmaktadır.

Misafirperverlik-Farkındalık; Turistlerin bilgilendirilmesi ve kent halkına konukseverlik kalitesiyle ilgili eğitim verilmesi. Tarihi merkezlerde uluslararası turizm işaretleri ve turist seyahat rehberinin kullanılması. Kentin Yavaş Seyahat Rehberi'nin hazırlanması (broşürler, web siteleri vb.). Turistlerin kente ve belirli aktivitelere ulaşımını kolaylaştırıcı plan ve politikaların izlenmesi (oto park, kamu alanlarına çalışma saatlerinde esneklik kazandırılması vb.). Turistik işletmelerinin, genel olarak esnafın, fiyatlarının saydam olmasını ve fiyatların kuruluşun önünde sergilenmesinin sağlanması (comune.greve-in-chianti.fi.it, 2010) gibi maddeleri kapsamaktadır. Cittaslow hareketi sadece kurumsal bazda değil aynı zamanda halkın katılımının da önemli olduğu bir harekettir.

İlçede ve özellikle kıyı şeridinde bulunan bütün işletmeler; temizlik, fiyat gibi konularda sürekli denetlenmekte, işletme sahipleri ve halkı bilgilendirecek eğitimler düzenlenmektedir. Sakin kent nedir? Sakin kent ne değildir? Açıklamaların yer aldığı broşürler hazırlanmıştır. Seferihisar Belediyesi Kültür ve Sosyal İşleri Müdürlüğü'nün ilçedeki okullarla birlikte yaptıkları projelerde; karikatür yarışması, tiyatro gösterileri, mandalina şenlikleri, dünya su günü etkinlikleri gibi çalışmalarla farkındalık artırılmaya çalışılmıştır. 2017 yılında bu kapsamda yaklaşık 150 etkinlik halkın katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

3. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

Küresel ekonomik ve finansal krizler, kentlerin sürdürülebilirliğinde bir problem olduğu gibi politikaların belirlenmesinde ve uygulanmasında da bir engel olarak ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda, sakin şehir hareketinin bu olumsuzluklara çözüm üretecek bir hareket olduğu söylenebilir. Diğer bir ifadeyle, hızlı şehirler olarak nitelendirilebilecek şehirlerin güçlü küresel bağlantılarına, kalabalık ve doğayı tahrip eden nüfusuna karşılık sakin şehirler, yerel odaklı ve korunan doğasıyla kendini farklılaştırmaktadır. Sakin kent hareketi kentlerin gelişim ve ilerlemesinde itici bir güçtür. Nitekim Seferihisar’da bu hareketin üyesi olduktan sonra hızla gelişmeye başlamıştır. Kentleşme göstergeleri şu anda, sakin kent göstergeleri kapsamında ilerlemekte ve bu göstergelere sadık kalındıkça; sürdürülebilirliğin devam edeceğini göstermektedir.

Seferihisar’da sakin kent göstergelerinin önemli bir bölümünün yerine getirildiği ve göstergelerin sürdürülebilirliği açısından önemli bir sıkıntının yaşanmadığı görülmektedir. Ancak bu göstergeleri içerisinde yer alan doğal kaynakların yönetiminde aynı başarı sağlanamamıştır. İlçenin tarım, mera ve orman alanlarında son on yılda görülen azalma bu kaynaklarının iyi yönetilmediğinin ve sürdürülebilirlikte bazı sıkıntıların yaşanabileceğinin habercisidir.

Ayrıca Seferihisar’da demografik göstergeler açısından da ortaya çıkan bazı olumsuz gelişmeler vardır. Bunların başında Sakin Şehir uygulaması ile birlikte ortaya çıkan nüfus artışının ve hareketliliğinin şehrin sakinliğini bozabileceği ihtimali gelmektedir. Sakin şehir hareketi, nüfusu 50.000 altında ve kriterlere uyan şehirler için geliştirilmiş “alternatif bir sürdürülebilir kent” modelidir. Oysa 2005 yılında 22 bin olan Seferihisar’ın nüfusu bugün 40 binin üzerindedir. Sonuç olarak sakin kent göstergeleri Seferihisar’ın sürdürülebilirliğini sağlayan en önemli belirleyicidir.

KAYNAKÇA

- Günerhan, S. A. (2010). Çevre ve Enerji Açısından Yavaş Şehir Hareketinin Gelişimi. 32-37. https://www.mmo.org.tr/sites/default/files/92ea5eb97cbf51f_ek.pdf (Erişim Tarihi: 16.08.2019)
- Keskin, E. B. (2012). “Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış: Yavaş Şehirler. (Cittaslow)”Paradoks Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi, 8(1), 81-99.
- Miele, M. (2008). CittaSlow: Producing Slowness Against The Fast Life. Space and Polity, 1(12), 135-156. doi: 10.1080/13562570801969572
- Ongun, U., Gövdere, B., Kiliç, U., Yeşiltaş, M., (2017). The Effect of Eğirdir District Integrated with Sustainable Rural Tourism on Rural Development in the Context of Slow City. Journal of Current Researches on Social Sciences, 7(2), 148-162. doi: 10.26579/jocress-7.2.12.
- Şahin, İ., Kutlu, S., Z., (2014). Cittaslow: Sürdürülebilir Kalkınma Ekseninde Bir Değerlendirme. Journal of Tourism and Gastronomy Studies 2(1) 55-63.
- Ünal, Ç. (2016). Turizm Coğrafyasında Yeni Kavramlar “Yavaş Şehirler ve Yavaş Turizm”. Doğu Coğrafya Dergisi, 1(36), 13-28
- Ünal, M. Zavalı, Y. S. (2016). “Küreselleşme Karşıtı Bir Hareket: Yavaş Hareketi”. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırma Dergisi, 5(4), 889-912.
- Yurtseven, R., Kaya, O., Harman S., (2010). *Yavaş Hareketi*. Detay Yayıncılık, Ankara.
- www.cittaslow.net
- <https://www.nufusu.com>